

[Socialministeren.]

stemmelse har været kendt i det øvrige land i en årrække. Det er fra færøsk side blevet fremhævet, at de ældre på grund af levevilkårene ofte er udslidt, når de når 60 års alderen, og at der ikke er mange muligheder for, at sådanne ældre, der har måttet opgave deres erhverv, kan komme i gang med noget nyt.

Det foreslås endvidere at nedsætte aldersgrænsen for kvinder, der er gift med en folkepensionist eller en invalidepensionist, således at tilgangsalderen for disse gifte kvinder bliver den samme som for enlige kvinder, det vil sige 62 år (i perioden indtil 1. april 1963 dog 61 år).

Forslaget indeholder dernæst bestemmelser om ændring af ventetillægsordningen på linje med de ændringer, som gennemførtes i den øvrige del af riget ved lov nr. 111 af 29. marts 1960 om ændring i lov om folkeforsikring. Ændringerne her går ud på, at forhøjelsen pr. 1. april 1961 af ventetillægs-satserne — samtidig med en forhøjelse af ventetillægsalderen til henholdsvis 70 år og 72 år — kun skal gælde for personer, der begærer folkepension efter 1. april 1961, medens pensionister, der inden denne dato allerede oppebærer folkepension med ventetillæg, bevarer retten til ventetillæg med de indtil 1. april 1961 gældende lavere satser; for enlige kvinder, som begærer folkepension efter 1. april 1961 henholdsvis ved det 65. år og det 67. år, foreslås gennemført særlige — lavere — ventetillæg, således som det også er tilfældet i den øvrige del af riget.

Yderligere foreslås det at tilvejebringe et særligt rådighedsbeløb, der skal anvendes ved etablering af alderdomshjem. Jeg må her nævne, at der på Færøerne er et udtalt savn af alderdomshjem, hvilket bl. a. har til følge, at megen sygehusplads optages af ældre færinger, der vel ikke trænger til egentlig sygebehandling, men som ikke er i stand til at klare sig selv.

Endelig stilles der forslag om, at folkepension i visse tilfælde skal kunne udbetales til personer, der tager ophold i udlandet — et forslag, der svarer til de bestemmelser, der netop er gennemført hernede ved loven af 1. marts 1961 om ændring af invalide-og folkepensionsloven.

Med hensyn til udgifterne vedrørende de enkelte dele af lovforslaget skal jeg tillade

mig at henvise til bemærkningerne, hvor-efter lovforslaget må antages at medføre samlede udgifter på ca. 260 000 kr., hvoraf ca. 110 000 kr. falder på den færøske landskasse og ca. 150 000 kr. på statskassen.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i lov om menighedsråd.

Valgt blev: *Lysholt Hansen, Ditlevsen, Holger Eriksen, Andreas Hansen, Ove Hansen, Per Hækkerup, Henning Rasmussen, Edel Saunte, Helge Larsen, Skov Thulesen, Vagn Bro, Damsgaard, Østergaard, Gottschalck-Hansen, Baagø, Edv. Jensen og Morten Lange.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i lov om boligbyggeri.

Valgt blev: *Axel Ivan Pedersen, Albertsen, Jørgen Peder Hansen, Horn, Per Hækkerup, Mørk, Viola Nørlov, Retoft, Baunsgaard, Finn Poulsen, N. Chr. Christensen, Axel Kristensen, Ib Thyregod, Thestrup, Adolph Sørensen, Erna Sørensen og Kai Moltke.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1929, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 459).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1-5 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til medhjælperlov.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1301, fremsættelsen i tidenden sp. 2030.)

Lovforslaget sattes til forhandling.

Bladt: Jeg vil takke den højtærede socialminister for fremsættelsen af forslaget til en ny medhjælperlov.

Kravet og ønsket om en revision af loven af 1921 om retsforholdet mellem husbond og medhjælper er ingenlunde af ny dato. Allerede i 1938 lod daværende statsminister Stauning nedsætte en kommission til en undersøgelse af medhjælpernes forhold. I kommissionsbetænkningen af 1942 findes et udarbejdet forslag til en ny lov til afløsning af 1921-loven. Dette forslag blev dog af forskellige grunde aldrig gennemført. Efter den tid har husassistentkommissionen behandlet medhjælpernes problemer. Så vidt mig bekendt er der også adskillige problemer ikke mindst for husassisterne i byerne, som vi efter min opfattelse også må se på ved behandlingen af det foreliggende lovforslag. Endvidere har ungdomskommissionen beskæftiget sig med medhjælpernes forhold og påvist de mangler og urimeligheder, som den 40 år gamle lov er behæftet med. Endelig har vi gentagne gange i de senere år haft lejlighed til at drøfte disse problemer i det høje ting, uden at det dog er lykkedes at komme ind i realitetsforhandlinger. På denne baggrund kan det med rette siges, at det nu fremsatte lovforslag længe har ladet vente på sig, og at tiden nu

er inde, hvor folketinget må tage stilling til denne lovgivning, forhåbentlig med et positivt og tilfredsstillende resultat.

Under valgkampen forud for folketingsvalget i november stødte jeg på flere møder på den opfattelse, at det var et spørgsmål, om det i det hele taget var værd at røre ved medhjælperloven ud fra den betragtning, at forholdet mellem husbond og medhjælper ordnes bedst ved frivillig aftale mellem parterne. Dette synspunkt blev i øvrigt også gjort gældende af et mindretal i kommissionen af 1938.

Til en sådan opfattelse vil jeg bemærke, at jeg erkender, at i sammenligning med tidligere tider er forholdet mellem husbond og medhjælper betydeligt forbedret. Efterhånden som medhjælpere, især i landbruget, er blevet en mangelvare, har mange arbejdsgivere set deres fordel ved at yde deres unge medhjælpere de bedst mulige forhold. Jeg tvivler ikke om, at der er eksempler på, at der med hensyn til løn, kost og logi, herunder indretning af medhjælperværelser, er sket sådanne forbedringer, at de ikke blot dækker lovens krav, men måske endog yder mere, end loven kræver, og det er naturligvis påskønnelsesværdigt. Men når dette er sagt, vil jeg gerne tilføje, at en sådan betragtning ikke kan anlægges generelt. Det er helt sikkert, at der endnu sine steder bydes medhjælperne forhold, som er under al kritik. Derfor er det også nødvendigt, at vi får dette lovforslag gennemført og får fjernet de forældede bestemmelser og urimeligheder, som findes i den gældende lov. De arbejdsgivere, der behandler deres medhjælper god, og det er da heldigvis de fleste, behøver ikke at frygte en ny lov. Hvad angår de mere forsømmelige, så må de indstille sig på, at de unge medhjælpere nu skal have lovfæstet en ligestilling med andre medborgere, hvad de på visse områder ikke har haft hidtil, en ligestilling, som bedre stemmer med nutidens opfattelse.

Jeg vil også gerne nævne, at det fremsatte lovforslag hovedsagelig omfatter med-